

«تعاریف و مفاهیم اقسام آماري بیمه ای»

- بیمه شده:

بیمه شده شخصی است که راساً مشمول مقررات تامین اجتماعی بوده و با پرداخت مبالغی به عنوان حق بیمه، حق استفاده از مزایای مقرر در قانون تامین اجتماعی را دارد.

- بیمه شده اجباري :

فردی است که به دستور کارفرما یا نماینده او در محلی بنام کارگاه کار می کند و مزد یا حقوق دریافت می نماید.

- تعریف عملیاتی بیمه شده اجباري:

بیمه شده ای که در یکسال گذشته (قبل از ماه گزارش) نام وی در لیست پرداخت حق بیمه یا گزارش بازرسی بوده و ترک کار نکرده یا مستمری بگیر و یا انتقال به شعب دیگر نشده باشد.

- بیمه شده خاص:

فردی است که مشمول بیمه اجباري نبوده و با میل و اراده تحت پوشش مقررات تامین اجتماعی قرار می گیرد.

- بیمه شده اختیاري :

کسانی که طبق تبصره ماده ۸ قانون تامین اجتماعی به علتی غیر از علل مندرج در قانون مذکور از ردیف بیمه شدگان اجباري خارج شده یا می شوند به موجب آئین نامه و مقررات مربوطه می توانند با انعقاد قرارداد بیمه خود را بطور اختیاري ادامه دهند.

- بیمه شده حرف و مشاغل آزاد :

به افرادی اطلاق می شود که برای انجام حرفه و شغل مورد نظر با داشتن کارگر (کارفرما) یا خود به تنهایی (خویش فرما) به استاد مجوز اشتغال صادره از سوی مراجع ذیصلاح یا به تشخیص سازمان تامین اجتماعی به کار اشتغال داشته و مشمول مقررات حمایتی خاص نباشند و با انعقاد قرارداد حق بیمه متعلقه را طبق مقررات به سازمان پرداخت می نمایند.

- بیمه شده بافنده:

به بافندگان قالی، قالیچه، گلیم و زیلوی خانگی بدون کارفرما که با استفاده از دستگاه بافندگی فعال (در حال بافت) در واحد مسکونی خود مشغول به کار بافت باشند، اطلاق می گردد که طبق شرایطی مشمول مقررات قانون تامین اجتماعی قرار می گیرد.

- بیمه شده راننده:

به کلیه رانندگان وسایط حمل بار و مسافر بین شهری که با دفترچه های کار رانندگی معتبر که مشمول قانون تامین اجتماعی قرار گرفته باشند اطلاق می گردد.

- مقرری بگیر بیمه بیکاری:

بیمه شده ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد و از سازمان تامین اجتماعی مقرری بیکاری دریافت می دارد.

- تعریف عملیاتی مقرری بگیر بیمه بیکاری :

فردی است که جهت وی حکم بیکاری صادر شده و در دوران بیکاری برای وی قطع بیکاری ثبت نگردد.

- تعریف بیمه شده توافقی:

فردی است که بدون رابطه مزدبگیری (براساس توافق سازمان با شخص حقوقی ذیربط) تحت پوشش مقررات سازمان تامین اجتماعی قرار می گیرد.

- تعریف عملیاتی بیمه شده توافقی:

بیمه شده ای که طبق توافق نامه موجود بین سازمان مربوطه و سازمان تامین اجتماعی یا قرارداد، حق بیمه پرداخت می نماید.

- بیمه شده تبعی (خانواده بیمه شده) :

شخص یا اشخاصی هستند که به تبع بیمه شده اصلی از مزایای موضوع قانون تامین اجتماعی استفاده می کنند که شامل:

۱- همسر بیمه شده.

۲- شوهر بیمه شده در صورتی که معاش او توسط بیمه شده زن تامین می شود و سن او از ۶۰ سال متجاوز باشد و یا طبق

کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده شناخته شود.

۳- فرزندان بیمه شده که دارای یکی از شرایط زیر باشند:

- برای فرزندان ذکور کمتر از ۱۸ سال سن و پس از آن لغایت پایان ۲۲ سالگی به شرط عدم اشتغال به کار و از ۲۲ سال به بعد به شرط اشتغال به تحصیل در مراکز آموزشی معتبر و یا از کار افتادگی کلی به تشخیص کمیسیون پزشکی.
- برای فرزندان اناث به شرط نداشتن شوهر، شغل و تمکن مالی.
- ۴- پدر و مادر تحت تکفل بیمه شده مشروط بر اینکه سن پدر از ۶۰ سال و سن مادر از ۵۵ سال متجاوز باشد و یا اینکه طبق رای کمیسیون پزشکی از کار افتاده باشند و مستمری دریافت نمایند.
- ۵- برادر و خواهر تحت تکفل بیمه شده بیکار که از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی معرفی می گردند.

- از کار افتادگی کلی:

عبارتست از کاهش قدرت کار بیمه شده به نحوی که نتواند با اشتغال بکار سابق یا کار دیگری بیش از یک سوم از درآمد قبلی خود را بدست آورد.

- از کار افتادگی جزئی:

عبارتست از کاهش قدرت کار بیمه شده به نحوی که با اشتغال به کار سابق یا کار دیگر فقط قسمتی از درآمد خود را به دست آورد.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه ازدواج:

مبلغی است که بطور یکجا، تحت شرایطی جهت اولین ازدواج بیمه شده که در دفتر اسناد رسمی ثبت گردیده باشد، پرداخت می شود.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه ارتوز و پروتز:

وسایلی هستند که به منظور اعاده سلامت یا برای جبران نقص جسمانی یا تقویت یکی از حواس به کار می روند.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه کفن و دفن:

مبلغ مقطوعی است که به منظور تامین هزینه های مربوط به کفن و دفن بیمه شده و یا همسر وی به بازماندگان متوفی پرداخت می گردد.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه غرامت دستمزد ایام بیماری :

به وجوهی اطلاق می شود که در ایام بیماری و عدم توانایی موقت اشتغال به کار و عدم دریافت مزد یا حقوق به جای مزد یا حقوق به بیمه شده پرداخت می گردد.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه بارداری:

مبلغی است معادل دو سوم میانگین دستمزد روزانه بیمه شده زن در آخرین ۹۰ روز قبل از شروع استراحت ایام بارداری ضربدر مدت استراحت ایام بارداری.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه غرامت مقطوع نقص عضو:

مبلغی است که بطور یکجا برای جبران نقص عضو یا جبران تقلیل درآمد به شخص بیمه شده داده می شود.

- هزینه ناشی از پرداخت کمک هزینه سفر و اقامت بیمار:

مبلغی است که طبق قانون به بیمه شده بیمار و همراه وی پرداخت می شود.

- کارگاه:

محل است که بیمه شده به دستور کارفرما یا نماینده او در آنجا کار می کند.

تعریف عملیاتی :

- **کارگاه فعال:** کارگاهی است که در سال گزارش، دارای بیمه شده باشد و حداقل یکبار لیست حق بیمه آن ارائه شده و دارای گزارش بازرسی باشد.

توضیح: بیمه شدگانی که دارای کد کارگاهی بوده اما مکان مشخصی ندارند در آمار کارگاه فعال منظور نمی شوند. از قبیل کد کارگاهی مربوط به بیمه توافقی که قسمت اعظم آن مربوط به باربران می باشد.

- افراد تحت پوشش:

عبارت است از مجموع بیمه شدگان و مستمری بگیران و افراد تبعی آنان

- نسبت حمایت (پشتیبانی):

عبارت است از نسبت تعداد کل بیمه شدگان اصلی به پرونده مستمری بگیران. با دسترسی به این شاخص مشخص می گردد که در ازای یک مستمری بگیر چند نفر بیمه شده فعال وجود دارد.

- نسبت جنسیتی بیمه شده:

عبارت از نسبت تعداد مردان بیمه شده اصلی به تعداد زنان بیمه شده اصلی.

- ضریب شیوع حوادث در هر ۱۰۰۰ نفر:

برابر است با تعداد حوادث به ازای هر ۱۰۰۰ نفر بیمه شدگان مشمول حادثه ناشی از کار

- بیمه شدگان مشمول حادثه ناشی از کار:

بیمه شدگان مشمول مقررات قانون تامین اجتماعی هستند که اگر بر اثر حادثه ناشی از کار دچار فوت، ازکارافتاده، نقص عضو و یا بیماری گردند سازمان تامین اجتماعی حسب مقررات قانونی مربوط نسبت به ارائه تعهدات قانونی به بیمه شدگان مورد نظر و یا افراد خانواده آنان (حسب مورد) اقدام می نماید.

- دفترچه صادره:

دفترچه درمانی که برای اولین بار صادر می شود.

- دفترچه تجدیدشده:

دفترچه درمانی که برای مرتبه دوم به بعد صادر می شود.

- اتباع خارجی:

بیمه شدگان غیر ایرانی که در یک سال گذشته دارای سابقه پرداخت حق بیمه باشند.

- لیستهای اینترنتی :

تعداد لیستهای اینترنتی دریافت شده که تاریخ دریافت آنها در ماه گزارش باشد .